

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Nieuwe verordening nadeelcompensatie	TELEFOONNUMMER	+31652769476
DATUM	26 september 2023	E-MAILADRES	juliette.de.vet@provincie- utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1716389265-48915	DOMEIN/OPGAVE	BDV
VAN	Juliette de Vet-Tacken	TEAM	IJS
		PORTEFEUILLEHOUDER	CvdK
BIJLAGE	Verordening nadeelcompensatie provincie Utrecht 2024		

Gevraagd besluit:

de Verordening nadeelcompensatie provincie Utrecht 2024 met nummer UTSP-1716389265-48917 vaststellen en publiceren in het Provinciaal blad.

Inleiding:

Aanleiding voor het gevraagde besluit is een wijziging van de Algemene wet bestuursrecht die op 1 januari 2024 samen met de Omgevingswet in werking treedt. Daarmee wordt een algemene regeling voor nadeelcompensatie ingevoerd (nieuwe titel 4.5). Nadeelcompensatie is een vergoeding die de overheid soms moet uitkeren hoewel haar handelen rechtmatig was, zoals bijvoorbeeld bij schade door een wegreconstructie of bij planschade. In de Algemene wet bestuursrecht wordt vastgelegd, wanneer sprake is van een recht op nadeelcompensatie, in welke vorm de vergoeding kan plaatsvinden, welke kosten mogen worden meegenomen en hoe de besluitvorming op hoofdlijn moet plaatsvinden. De nieuwe regeling geldt voor alle aanvragen om nadeelcompensatie tenzij een specifieke wet anders bepaalt. Zij geldt ook voor aanvragen in het kader van de Omgevingswet die titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht als uitgangspunt neemt.

In IPO-verband is vastgesteld dat behoefte bestaat aan een aanvullende verordening met procedurevoorschriften voor de afhandeling van aanvragen om nadeelcompensatie. Dit voorstel voorziet hierin. In de verordening is gebruik gemaakt van de (nieuwe) bevoegdheid om voor het indienen van een aanvraag een recht te heffen als financiële drempel om lichtvaardige aanvragen te voorkomen en is een adviescommissie opgenomen die zo een solide basis krijgt. Tot slot wordt in de verordening voorgesteld om de afhandeling van aanvragen die zijn gericht tot provinciale staten, via delegatie bij gedeputeerde staten te leggen. Dit ontlast provinciale staten van financieel technische uitvoeringskwesties en maakt het proces efficiënter.

Juridische en andere relevante kaders:

De voorgestelde verordening is gebaseerd op de artikelen 105, 145 en 152 van de Provinciewet, titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 15.1 van de Omgevingswet.

Argumentatie:

In IPO-verband is vastgesteld dat behoefte bestaat aan een aanvullende verordening, waarin de procedure voor de afhandeling van aanvragen om nadeelcompensatie nader wordt geregeld. De voorgestelde verordening voorziet hierin.

In de verordening is opgenomen dat bij indiening van een aanvraag om nadeelcompensatie een “recht” wordt geheven. Dit is een nieuwe wettelijke bevoegdheid om lichtvaardige, onvoldoende onderbouwde aanvragen tegen te gaan (financiële drempel). Voorkomen moet worden dat niet serieuze aanvragen leiden tot veel werk en belasting van personeel en capaciteit. Daarbij is het wenselijk dat voor natuurlijke personen een lager recht geldt (€250 per aanvraag) dan voor bedrijven en andere organisaties (€500 per aanvraag). Het is van belang dat iedereen in staat blijft om een aanvraag om nadeelcompensatie in te dienen en de provincie aan te spreken op haar (gestelde) aansprakelijkheid. Als het recht niet wordt voldaan, wordt de aanvraag niet behandeld. Bij toewijzen van de aanvraag wordt het betaalde recht terugbetaald. Het te betalen recht is hiermee te vergelijken met het griffierecht bij rechtszaken, waarbij ook sprake is van een financiële drempel tegen lichtvaardige procedures, voor particulieren een lager bedrag geldt dan voor rechtspersonen en terugbetaling plaatsvindt als het ingestelde beroep gegrond is. Het te heffen recht is opgenomen in het interprovinciale voorstel en de modelverordening nadeelcompensatie van de VNG, zodat de verwachting is dat het breed wordt ingevoerd.

Daarnaast krijgt de adviescommissie zo een solide basis. Met het opnemen van voorschriften voor het instellen van een adviescommissie is het ook naar buiten kenbaar in welke gevallen en in welke vorm de adviescommissie wordt betrokken bij de afhandeling van aanvragen om nadeelcompensatie.

Tot slot wordt in de verordening voorgesteld om de afhandeling van aanvragen die betrekking hebben op handelen van provinciale staten, via delegatie bij gedeputeerde staten te leggen. Daarmee worden gedeputeerde staten belast met de besluiten op zowel “eigen” aanvragen als die voor provinciale staten. Dit wordt voorgesteld omdat het slechts gaat om een financiële afwikkeling van schade die het gevolg is van rechtmatige besluiten. Het zijn vaak technische kwesties waarbij adviseurs betrokken moeten worden om inzicht te krijgen in de belangrijke aspecten en de (mate van) provinciale aansprakelijkheid, afhankelijk van de concrete omstandigheden. Beleggen bij gedeputeerde staten is efficiënt (korter proces, alles in één hand) en heeft het voordeel dat provinciale staten niet worden belast met zaken die niet tot hun eigenlijke taak behoren. Het maakt het proces efficiënter en ontlast provinciale staten. In de praktijk zal het niet om veel zaken van provinciale staten gaan, maar het kunnen wel uitgebreide processen zijn. Met name is te denken aan nadeelcompensatieverzoeken die betrekking hebben op het fysieke domein. In de Omgevingswet wordt een limitatieve opsomming van schadeoorzaken gegeven, zoals een bepaling in een omgevingsplan (gemeente), een omgevingsvergunning (gemeente of provincie) en een projectbesluit (bevoegdheid gedeputeerde staten). Daarnaast kan er uit de regels van de Omgevingsverordening (bevoegdheid provinciale staten) schade voortvloeien die aanleiding geeft tot nadeelcompensatie, de zgn. planschade.

De voorgestelde delegatie is niet uitzonderlijk en kan onder bepaalde omstandigheden wenselijk zijn. Ook wordt verwezen naar het [Delegatiebesluit Omgevingsverordening provincie Utrecht 2022](#), waarmee provinciale staten aan het college al bevoegdheden hebben overgedragen tot het vaststellen van delen van de Omgevingsverordening. Reden daarvoor is de vereenvoudiging en versnelling van het proces. Het huidige voorstel sluit daarbij aan.

De voorgestelde delegatie heeft geen betrekking op aanvragen om vergoeding van schade die is veroorzaakt door handelen van de commissaris van de Koning. Delegatie van de commissaris aan gedeputeerde staten is wettelijk niet mogelijk en gezien zijn taak zullen dergelijke aanvragen zich niet of nauwelijks voordoen. Mocht dat toch het geval zijn, ligt de beslissing daarop bij de commissaris die de adviescommissie van deze verordening (artikel 5) kan inschakelen voor advies.

Doelenboom:

De voorgestelde verordening zorgt voor een duidelijke procedure, het tegengaan van ondoordachte aanvragen en

delegatie aan gedeputeerde staten waarmee provinciale staten worden ontlast en het proces efficiënter wordt. De verordening heeft ook betrekking op de afhandeling van aanvragen onder de Omgevingswet (brede reikwijdte).

Brede welvaart indicatoren:

Niet van toepassing

Kijk ook door de Sociale bril:

Het heffen van een recht van € 250 is voor mensen met een kleine beurs een grotere drempel dan voor anderen.

Participatie:

Niet van toepassing

Financiële consequenties:

Nee - aan het besluit zijn geen financiële consequenties (kosten of opbrengsten) verbonden.

Vervolg:

Na vaststelling door provinciale staten wordt de Verordening nadeelcompensatie provincie Utrecht 2024 gepubliceerd in het Provincieblad, waarna deze op www.overheid.nl komt te staan.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

Besluit

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 15 november 2023;

op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 26 september 2023,
met nummer UTSP-1716389265-48915,
van afdeling BDV, team IJS;

overwegende dat:

het wenselijk is voorschriften te stellen voor de afhandeling van aanvragen om nadeelcompensatie en daarmee de rechtszekerheid en transparantie voor aanvrager en andere belanghebbenden te bevorderen;

besluiten:

de Verordening nadeelcompensatie provincie Utrecht 2024, nummer UTSP-1716389265-48917, vast te stellen en te publiceren in het Provinciaal blad.

Provinciale staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Griffier,
mr. C.A. Peters